

Operationele groep – mobiele slachteenheid

11 februari 2019

Het project “mobiele slachteenheid” heeft in de voorbije maanden vooral gefocust op de financiële aspecten. We geven een korte stand van zaken.

Bij het ontwikkelen van een mobiele slachteenheid zijn er talrijke aspecten die bestudeerd moeten worden en waarvoor oplossingen moeten gevonden worden. Je kan de verschillende facetten in 3 groepen verdelen:

1. het technische luik
2. het reglementaire luik
3. het financiële luik

1. Technisch

In de voorbije maanden hebben we ons vooral toegelegd op een mobiele slachteenheid (MSE) voor pluimvee en een andere MSE voor rundvee.

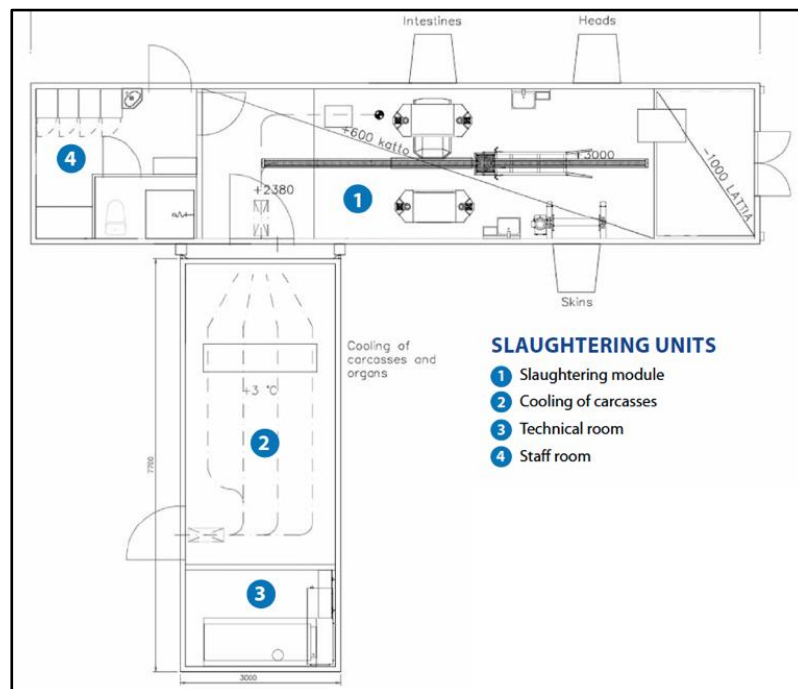
Het was vrij snel duidelijk dat een MSE voor pluimvee technisch gezien haalbaar is. De benodigde infrastructuur is beperkt in grootte en gewicht en past in een grotere bestelwagen of aanhangwagen. Een Italiaanse fabrikant biedt een model aan in een container die via een haaksysteem op een vrachtwagen kan getrokken worden. Deze is 2,5 meter breed en afhankelijk van het model tussen 3 en 7 meter lang.

We onderzoeken de mogelijkheid om een MSE voor pluimvee te bouwen met verwijderbare toestellen. We vroegen verschillende offertes aan constructeurs en leveranciers van toestellen en toebehoren.

In een aanvangsfase leek een MSE voor rundvee technisch gezien moeilijk te verwezenlijken. Knelpunt was vooral de grote hoogte die nodig is om een rundskarkas op te takelen. Uiteindelijk werd de oplossing gevonden in het hydraulisch verhogen van het dak van de MSE en het verlagen van een deel van de vloer. Bij het rijden worden vloer en dak opnieuw in de compacte rijpositie gebracht.

Op 14 september werd een bijeenkomst georganiseerd met de firma Kometos, fabrikant van mobiele slachtfaciliteiten voor o.a. runderen en schapen. Kometos bouwde eerder een mobiele slachtinrichting voor runderen in opdracht van het Zweedse bedrijf Hälsingestintan. Deze inrichting is reeds enige tijd operationeel. Het bedrijf Kometos wordt in België vertegenwoordigd door de firma Coppin uit

Oostende. Uit dit overleg konden we alvast opmaken dat het mobiel slachten van runderen (en schapen) praktisch gezien haalbaar is.

MSE met capaciteit voor het slachten van 8 à 10 runderen/dag of 35 à 40 schapen/dag (bron: www.kometos.com)

2. Reglementair

We hadden reeds meerdere overlegmomenten met o.a. FAVV, OVAM en het Omgevingsloket. Hieruit blijkt dat de reglementering vooral ingewikkeld is en niet op maat van een MSE. Toch lijkt het er op dat een MSE binnen het huidige reglementaire kader haalbaar is. We geven een kort overzicht van enkele belangrijke aspecten:

- om vlees te kunnen verkopen in een winkel of aan een restaurant is een veterinaire keuring van het vee vereist vóór en na de slacht. Vooral de kost die hiermee gepaard gaat is een knelpunt. Bij de thuislacht van kleine aantallen pluimvee voor directe verkoop aan consumenten is deze keuring ante en post mortem niet nodig en zijn er dus ook geen keurkosten.
- we hadden overleg met OVAM over de omgang met het slachtafval (pluimen, bloed, ingewanden ...). Rendac kan hier een oplossing aanreiken die echter wel relatief duur is.

- we bekeken de problematiek van de omgevingsvergunning. Omdat de Vlaamse reglementering voor mobiele installaties nog niet werd vastgelegd, gingen we na of we voor elke individuele site een omgevingsvergunning kunnen verkrijgen. Bij wijze van proef dienen we nu één aanvraagdossier in voor één pluimveebedrijf.

3. Financieel

De praktische uitvoering van een MSE die rekening houdt met alle reglementaire aspecten is vrij kostelijk. Voor een MSE voor pluimvee rekenen we tussen de 80.000 en 120.000 euro investeringskosten. Voor een MSE voor rundvee wordt gerekend tussen de 650.000 en 800.000 euro (8 à 10 runderen/dag). Daarnaast zijn er de operationele kosten.

We maakten verschillende scenario's en onderzochten de financiële gevolgen voor elk scenario. Algemeen lijkt het er op dat beide MSE's (rund- en pluimvee) financieel haalbaar zijn mits er voldoende dieren worden geslacht op jaarbasis en per slachtlocatie. Om na te gaan of dit in de praktijk haalbaar is, werd ook nagegaan wat de potentiële vraag is in de markt om een MSE te gebruiken. Hiervoor maakten we een enquête die verstuurd werd naar veehouders. Ook op AgriFlanders hebben we naar de interesse van veehouders gepeild. Uit deze enquête blijkt dat er in Vlaanderen waarschijnlijk onvoldoende vraag is om gebruik te maken van een MSE. Maar samen met de vraag in Wallonië (enquête van Nature & Progrès) blijkt dat de vraag op Belgische niveau wel ruim voldoende is, misschien zelfs voor meerdere MSE's.

Per slachtlocatie werd bij een MSE voor pluimvee uitgegaan van het slachten van 250 à 300 dieren. Dit lijkt in vele gevallen haalbaar. Voor runderen daarentegen lijkt de typische vraag per slachtdag van 1 à 2 runderen vaak onvoldoende om de MSE rendabel te laten functioneren. Uit simulaties blijkt dat 5 à 6 runderen per dag en per locatie nodig zijn om uit de kosten te komen. Om dit op te lossen onderzoeken we nu een slachtlijn voor minder dieren per dag en per locatie.

Mobiele eenheid in Nederland

De interesse voor mobiel slachten is vrij breed. In Nederland werd begin 2019 gestart met een mobiele eenheid voor runderen die niet op transport kunnen. Koeien worden levend gekeurd door de dierenarts en op locatie verdoofd/geschoten en verbloed in de auto om vervolgens te worden getransporteerd naar de slachterij in Dokkum. Het mobiele slachthuis is daarnaast inzetbaar bij dieren die altijd in de vrije natuur hebben geleefd. Vervoer vanuit een natuurgebied levert (te)veel stress op voor de dieren. Meer info op <https://www.mobielslachthuis.nl/> Hogeschool Odisee gaat na of deze eenheid ook in Vlaanderen kan worden ingezet.

Meer informatie: Paul Verbeke – paul.verbeke@bioforumvl.be – 0497 42 93 68

Met de steun van de Vlaamse Overheid en de Europese Unie

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:

Europa investeert
in zijn platteland

